Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

11.11.2019
Hallitussihteeri Piia Kähkölä

Ympäristöministeriön asiantuntijalausunto

HE 73/2019 vp; Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristöministeriön hallinnonalan eräiden julkisia kuulutuksia koskevien säännösten muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Julkisia kuulutuksia koskevat yleissäännökset uudistettiin viime vaalikauden lopulla, kun hallintolakiin (434/2003) sisällytettiin uudet, 1.1.2020 voimaan tulevat julkisia kuulutuksia koskevat 62 a ja 62 b §. Samalla kumottiin vanha laki julkisista kuulutuksista (34/1925). Hallintolain uusien säännösten mukaan julkiset kuulutukset julkaistaan jatkossa kunnan ilmoitustaulun sijaan viranomaisen verkkosivulla. Lisäksi ne voidaan tarvittaessa julkaista asian vaikutusalueen sanomalehdessä tai muulla viranomaisen päättämällä tavalla.

Nyt käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että hallintolain mukaista julkista kuuluttamista sovellettaisiin jatkossa luonnonsuojelulain (1096/1996), maa-aineslain (555/1981), ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki), viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005), vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004), Etelämantereen ympäristönsuojelusta annetun lain (28/1998) sekä ulkoilulain (606/1973) mukaisessa asiakirjojen tiedoksiannossa. Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaista menettelyä esitetään nykyaikaistettavaksi kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaiseksi.

Joiltain osin hallintolain mukaisiin julkista kuuluttamista koskeviin yleissäännöksiin ehdotetaan yleisön ympäristöään koskevan tiedonsaannin turvaamiseksi poikkeuksia ja tarkennuksia. Henkilötiedoiksi katsottavat viranomaisen verkkosivulla julkaistut toiminnanharjoittajan nimi ja toiminnan sijaintipaikka voitaisiin maa-aineslain ja YVA-lain mukaisissa menettelyissä säilyttää verkkosivuilla pidempään kuin hallintolain yleissäännösten mukaisessa menettelyssä. Henkilötietoja koskevat poikkeukset vastaisivat periaatteiltaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 1.1.2020 voimaan tulevia henkilötietojen julkaisemista koskevia erityissäännöksiä. Maa-aineslakiin esitetään muutakin julkisia kuulutuksia koskevaa erityissääntelyä niin, että se vastaisi sisällöltään ympäristösuojelulakia. Tätä edellyttää ympäristölupahakemuksen ja maa-aineslupahakemuksen yhteyskäsittely. YVA-lakiin esitetään hallintolaista poikkeavia erityissäännöksiä niin, että sen mukaisessa menettelyssä voitaisiin säilyttää YVA-lain vuonna 2017 annetussa uudistuksessa omaksutut menettelyt.

Hallituksen esityksestä saatiin 30 lausuntoa. Useat lausujat toivat yleisellä tasolla esille sen, että verkkotiedottamiseen siirryttäessä tulee turvata myös sellaisten henkilöiden tiedonsaanti, joilla ei ole mahdollisuutta tietoverkon käyttämiseen. Tämän osalta tulee huomioida se, että nämä julkisen kuuluttamisen perusperiaatteet pohjautuvat hallintolain jo annettuihin säännöksiin, jotka mahdollistavat tarpeen vaatiessa myös muunlaisen kuuluttamisen. Esitettyjen säännösmuutosten toimeenpanossa tulee kiinnittää asiaan kuitenkin huomiota. Osa lausunnoista sisälsi lisäksi teknisiä korjausehdotuksia, joiden johdosta ehdotuksiin tehtiin joitain muutoksia. Oikeusministeriö antoi kommentteja erityisesti hallintolain mukaiseen menettelyyn esitettyjä poikkeuksia ja tarkennuksia koskien. Poikkeuksia ja tarkennuksia sisältävien säännösten perusteluja tarkennettiin oikeusministeriön kommenttien perusteella esityksen jatkovalmistelussa.